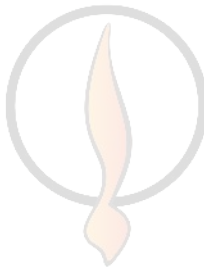

آیت الله محقق خراسانی از زبان آیت الله حاج شیخ غلام حسین موحدی

تهیه و تنظیم: علی جعفری

بنیاد اندیشه

اشاره: آیت الله الحاج شیخ غلام حسین موحدی؛ محقق و پژوهشگر به مدت شش سال به عنوان محقق و صاحب نظر در معجم فقهی آیت الله گلپایگانی کار کرده است و به عنوان عضو فعال و به حیث محقق و صاحب نظر در دایرة المعارف اهل بیت زیر نظر آیت الله شاهرودی فعالیت کرده است. تدریس در مدارس علمی کابل نیز در کارنامه علمی ایشان ثبت است. آقای موحدی خاطرات زیادی در باره آیت الله محقق خراسانی دارد که به برخی از خاطرات ایشان اشاره می گردد.

عزائم

حساسیت و ضدیت در آن سالها زیاد شده بود. بعد از پایان جشن از طرف خلیل الله خلیلی سفیر آن زمان افغانستان در بغداد، به مرحوم مدرس افغانی خبر داده شده بود که فلان روز وزرای عدلیه افغانستان و پاکستان به زیارت امام حسین (ع) در کربلا می آیند. طلاب افغانستانی باید با هزینه دولت وسیله نقلیه گرفته به استقبال وزیر عدلیه بیایند. مرحوم مدرس افغانی به مرحوم آیت الله خراسانی خبر می دهد و

دو خاطره آیت الله موحدی از محقق خراسانی ۱. سر بلندی وزیر و سفیر افغانستان در عراق

در سالهای ۱۳۵۳، ۱۳۵۴ ه. ش، دولت عراق سالگرد پیروزی حزب بعث را، جشن گرفته بود. در آن جشن، از دولت های اسلامی و کشورهای همسایه مهمان دعوت شده بود. از افغانستان و پاکستان وزرای عدلیه جزء مدعوین بودند. از طرفی کشمکش های خط دیورند بین افغانستان و پاکستان در جریان بود و

صرف ناهار نشستند. در حین صرف ناهار، مرحوم خلیل الله خلیلی نزد علما آمد و گفت شما امروز باعث سربلندی من و کشور شدید. الآن شما غذا بخورید، من هم غذا می‌خورم و هم خدمتکار شما هستم و برای شما خدمت می‌کنم. مرحوم خلیلی غذایش را از روی میز برمی‌داشت و اطراف می‌چرخید. بعد از اتمام غذا، وزیر عدلیه افغانستان به میزبانان عراقی اعلام کرد، هرچند سفر ما به نجف از قبل اعلام نشده بود، الآن لازم است که به نجف خدمت علمای خود برسیم. ما به همراه وزیر و سفیرمان به سمت نجف حرکت کردیم، وزیر و سفیر پاکستان از همان جا به بغداد برگشتند. در نجف بعد از زیارت مرقد امیرالمؤمنین^(ع) میزبانان درخواست کردند که به مهمان‌خانه دولتی برویم. وزیر و سفیر افغانستان گفتند این سفر ما از پیش تعیین نشده بود. ما فقط به دیدن علما آمده بودیم و الآن هم به خانه مدرس افغانی و محقق خراسانی می‌رویم. ابتدا به خانه آیت الله خراسانی رفته جای خوردند و سپس به منزل مرحوم مدرس افغانی رفتند و سپس با خوشحالی و شغف با بدرقه علما راهی بغداد شدند.

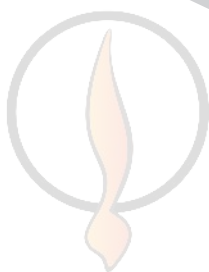
۲. شیخ افغانی کجا است؟

در زمان حاکمیت رژیم شاهنشاهی در ایران، سازمان استخباراتی ساواک یکی از علمای بزرگ ایران به نام آیت الله سعیدی را در زندان به شهادت رسانده بود. علمای ایرانی در نجف اشرف برای ایشان مراسم بزرگداشت برگزار کردند و سخنران آن مراسم، مرحوم آیت الله خراسانی بود. مرحوم آیت الله صدرا بادکوبه‌ای یکی از اعظام حوزه علمی نجف در آن جلسه شرکت کرده بود، ایشان چنان مجذوب سخنرانی مرحوم آیت الله خراسانی شده بود که پس از آن همیشه از دوستانش می‌پرسید: آن شیخ افغانی کجا سخنرانی دارد؟ این نبود جز به علت همان بیان بلیغ، زبان فصیح و محتوای علمی و به روز سخنرانی‌های آیت الله خراسانی که آیات، اساتید و بزرگان حوزه علمی نجف را چنین جذب و مشتاق می‌کرد. □

می‌گوید وظیفه خیرمقدم گفتن به عهده شما است. روز موعود، تعداد سی عراده موترسواری از طلاب افغانستانی، کربلا رفتیم. وقتی وارد سالن شدیم، خلیل الله خلیلی با زبان عربی فصیح صحبت می‌کرد. در آخر جلسه، از پشت تریبون خواسته شد که یکی از طلاب افغانستان بیاید و مدت هفت دقیقه به وزیر عدلیه خوش آمد و خیرمقدم بگوید. مرحوم خراسانی حاضر شد و خود را به تریبون مجلس رساند. قد و قواره مرحوم خراسانی خیلی کوچک و نحیف بود، طوری که هیچ‌کس از پیش مرحوم خراسانی بلند نشد؛ اما ایشان وقتی پشت تریبون ایستاد، خطابه‌ی غریبی را ایراد کرد. از سابقه تاریخی اسلامی افغانستان گفت، از سابقه تاریخی عراق گفت و از روابط تاریخی افغانستان و عراق گفت. چنان با اطلاعات وسیع و زبان فصیح عربی سخنرانی کرد که همه مبهوت و حیران مانده بودند. ایشان با آن سخنرانی، مستمعین را چنان مبهوت کرد که هفت دقیقه سخنرانی‌اش به چهل دقیقه رسید. در ختم سخنرانی ایشان همه سرپا کف‌زنان به استقبال از ایشان ایستادند. بعد از ایشان از علمای پاکستان درخواست شد که کسی بیاید برای وزیر عدلیه خود خیرمقدم بگوید. علمای پاکستان هر کدام به یکدیگر نگاه کردند و کسی حاضر نشد حتی به زبان خودشان، هفت دقیقه خیرمقدم بگوید. مرحوم خراسانی چنان جوی به وجود آورد که احساس می‌کردیم سفیر و وزیر افغانستان در مقابل سفیر و وزیر پاکستان، احساس غرور و سربلندی می‌کنند. وقت نان چاشت فرارسید و همه به سالن غذاخوری رفتیم و دیدیم که غذاهای متنوع از جمله گوسفندهای کباب شده به صورت کامل روی میز چیده شده است. مهمانان هر کدام مقداری از آن برداشته به صورت ایستاده تناول می‌کنند. مرحوم مدرس افغانی، با علما یک کنار ایستادند. میزبانان تعارف کردند که چرا نوش جان نمی‌کنید، مرحوم مدرس افغانی فرمود ما این طور ایستاده نمی‌خوریم؛ یا صندلی بیاورید، یا این که فرش و سفره پهن کنید تا روی زمین ناهار بخوریم. فوراً فرش و سفره پهن شد و علما به

عبدالامیر

ویژه‌نامه مرجعیت و هویت

بنیاد اندیشه
تاسیس ۱۳۹۴

بخش دوم

در باب مرجعیت و هویت

